

Praha 18. 8. 2008

36

Činnost zdravotnických zařízení v České republice v roce 2007
Obor klinická biochemie

Activity of health care institutions in Czech Republic in the year 2007
Section of clinical biochemistry

Souhrn

Tato Aktuální informace popisuje činnost zdravotnických zařízení (ZZ) v oboru klinické biochemie. Zdrojem dat jsou roční výkazy o činnosti (formulář A (MZ) 1-01), které vyplňují a předkládají oddělení a pracoviště zdravotnických zařízení (zpravodajské jednotky) jako součást Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví ČR. Celkem bylo zpracováno 332 z 336 zpravodajských jednotek. Činnost v oboru klinické biochemie zajišťovalo 262,81 lékařů a 3 731,22 zdravotnických pracovníků. V odděleních a pracovištích klinické biochemie bylo provedeno 171 316 240 výkonů a dispenzarizováno 26 984 pacientů.

Summary

This topical information describes performance of health care institutions in the clinical biochemistry section. The data comes from reports on activities (form A (MZ) 1-01), which are filled in and handed to by departments of health care facilities (reporting units) within the Program of statistical acquisition of Ministry of Health. In total there were 332 from 336 reporting units involved in the data collection process. The activities of health care institutions in the clinical biochemistry section were performed by 262,81 physicians and 3 731,22 health care workers. There were 171 316 240 examinations provided in departments of clinical biochemistry, the number of dispensarised persons was 26 984.

Do zpracování výkazů o činnosti klinické biochemie bylo zahrnuto 332 zpravodajských jednotek z celkových 336 oddělení a pracovišť. Z celkového počtu zpracovaných zpravodajských jednotek se 161 (48,5 %) oddělení nacházelo v nemocnicích, 102 (30,7 %) tvořilo samostatné odborné laboratoře a 51 (15,4 %) bylo ve sdružených ambulantních zařízeních (dříve poliklinikách).

Na vykázaných odděleních a pracovištích klinické biochemie pracovalo v roce 2007 v přepočtu na úvazky (včetně smluvních pracovníků) 262,81 lékařů. Oproti předchozímu roku se snížil počet úvazků lékařů jen nepatrně, a to o 1,34 úvazku. Z počtu lékařů mělo 68 % kvalifikaci pro obor klinické biochemie. Personální obsazení vykázaných pracovišť oboru klinické biochemie dále zahrnovalo 3 731,22 úvazků ostatních zdravotnických pracovníků nelékařů, což je 14krát více než lékařů. Z tohoto počtu bylo 76,4 % zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (ZPBD) a 14,9 % tvořili nelékaři s odbornou a specializovanou způsobilostí bez odborného dohledu (ZPSZ) a jiní odborní pracovníci ve zdravotnictví (JOP). Zbývajících 7,2 % představovali zdravotničtí pracovníci pod odborným dohledem (ZPOD) a 1,5 % ostatní odborní pracovníci. Kvalifikaci pro obor klinické biochemie mělo 47 % pracovníků ZPBD a 57 % pracovníků ZPSZ a JOP. Proti roku 2006 došlo u ZPBD k nárůstu úvazků o 3,5 %, tj. o 10 úvazků.

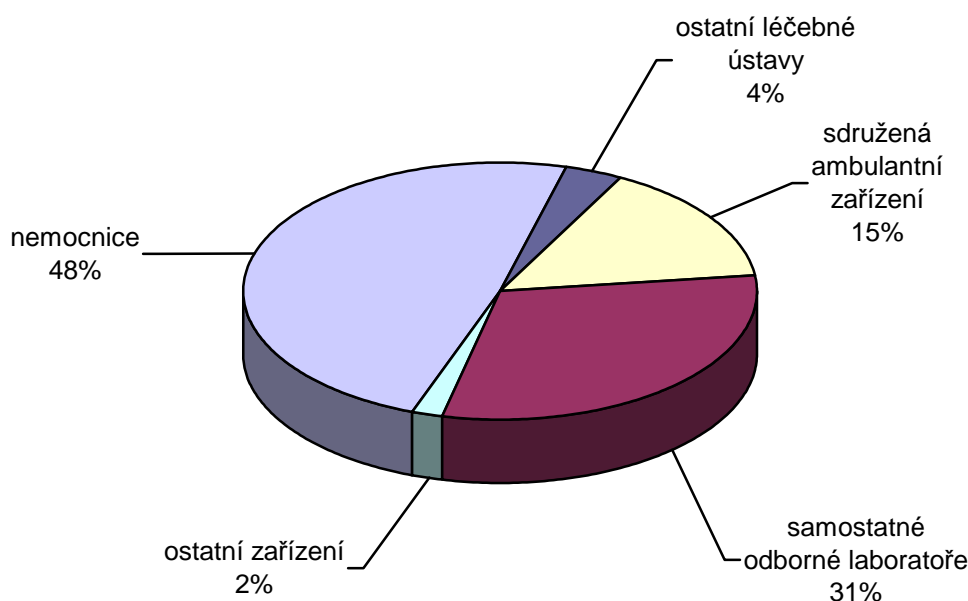
Na odděleních a pracovištích klinické biochemie bylo celkem dispenzarizováno 26 984 ambulantně léčených pacientů, z toho 773 (necelá 3 %) pro urolitiázu neboli z důvodu tvorby a přítomnosti kamenů v močových cestách. V průměru připadalo v roce 2007 na jedno zařízení více než 81 dispenzarizovaných pacientů. Oproti předchozímu roku počet dispenzarizovaných pacientů na jedno zařízení klinické biochemie zůstal téměř stejný (nárůst pouze o 1 osobu).

Z celkového počtu 171 miliónů vykázaných výkonů, bylo 64 % provedeno u ambulantně léčených pacientů a zbývajících 36 % u hospitalizovaných pacientů. Proti roku 2006 došlo k nárůstu vykázaných výkonů o téměř 5 %, tj. o více než 8 milionů výkonů. Poměr mezi výkony u ambulantních a hospitalizovaných pacientů zůstal stejný. Celkově nejčetnější výkon představovala separace séra nebo plazmy, která tvořila více než 10 % ze všech výkonů, dále pak 5,3 % kvantitativní stanovení glukózy, 3,3 % ALT (alaninaminotransferáza) a stanovení kreatinu a 3,0 % AST (aspartátaminotransferáza). V přepočtu na obyvatele vycházelo v roce 2007 na jednu osobu téměř 17 provedených výkonů. Nejvíce tomu bylo v Hl. m. Praze (více než 30 výkonů na obyvatele), dále pak v Plzeňském a Jihomoravském (téměř 18 výkonů) a Královéhradeckém kraji (více než 17 výkonů), a to díky umístění fakultních nemocnic. Naopak nejméně výkonů na obyvatele (přibližně 11 výkonů na obyvatele) bylo v kraji Vysočina a ve Středočeském kraji, kde nejspíš z důvodu spádovosti směřovali pacienti do pražských zdravotnických zařízení.

V oboru klinické biochemie vycházelo v roce 2007 na jedno zdravotnické zařízení průměrně 0,8 úvazku lékaře a 11,2 úvazku ostatních zdravotnických pracovníků. Proti roku 2001 to bylo o 0,14 úvazku na zařízení více u lékařů a o 0,81 úvazku méně u ostatních zdravotnických pracovníků. Od roku 2001 došlo k nárůstu počtu výkonů na pracovníka o 33 %. Na jednoho pracovníka tak vychází denně průměrně 118 výkonů. Výrazněji nadprůměrný počet byl vykázan ve Středočeském kraji (134 výkonů na pracovníka denně) a naopak nejméně provedených výkonů denně připadlo na zaměstnance v Moravskoslezském (100 výkonů) a Olomouckém kraji (103 výkonů).

Vypracovala: Ing. Blanka Nechanská

Oddělení a pracoviště klinické biochemie podle druhu zdravotnického zařízení v ČR v roce 2007

Oddělení a pracoviště klinické biochemie a jejich personální zajištění v krajích ČR v roce 2007

Kraje	Počet oddělení a pracovišť	Počet úvazků zdravotnických zaměstnanců				
		lékaři	ZPBD ¹⁾	ZPSZ a JOP ¹⁾	ZPOD ¹⁾	ost. odborní pracovníci
Hl. m. Praha	39	74,38	548,93	141,13	35,16	12,76
Středočeský	32	11,75	223,13	32,01	13,60	3,00
Jihočeský	24	16,59	157,19	24,90	13,00	4,00
Plzeňský	29	18,88	165,57	18,39	16,42	4,97
Karlovarský	12	4,94	65,93	9,04	8,00	0,94
Ústecký	25	15,86	196,60	29,51	10,58	3,00
Liberecký	12	5,51	106,33	15,90	4,00	4,00
Královéhradecký	18	14,19	156,11	23,28	13,11	6,53
Pardubický	21	9,36	113,48	33,31	13,75	3,00
Vysočina	22	6,80	89,44	28,30	14,48	-
Jihomoravský	33	37,77	328,68	48,21	46,65	1,00
Olomoucký	16	14,90	188,96	35,41	13,94	11,50
Zlínský	13	7,69	136,69	22,50	23,14	-
Moravskoslezský	36	24,19	372,91	96,53	41,32	1,00
ČR	332	262,81	2 849,95	558,42	267,15	55,70

¹⁾ Nelékařští pracovníci dle zákona č. 96/2004 Sb.

ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (§ 5 až § 21)

ZPSZ - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou a specializovanou způsobilostí bez odb. dohledu (§ 22 až § 28)

JOP - jiní odborní pracovníci ve zdravotnictví (§ 43)

ZPOD - zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením (§ 29 až § 42)

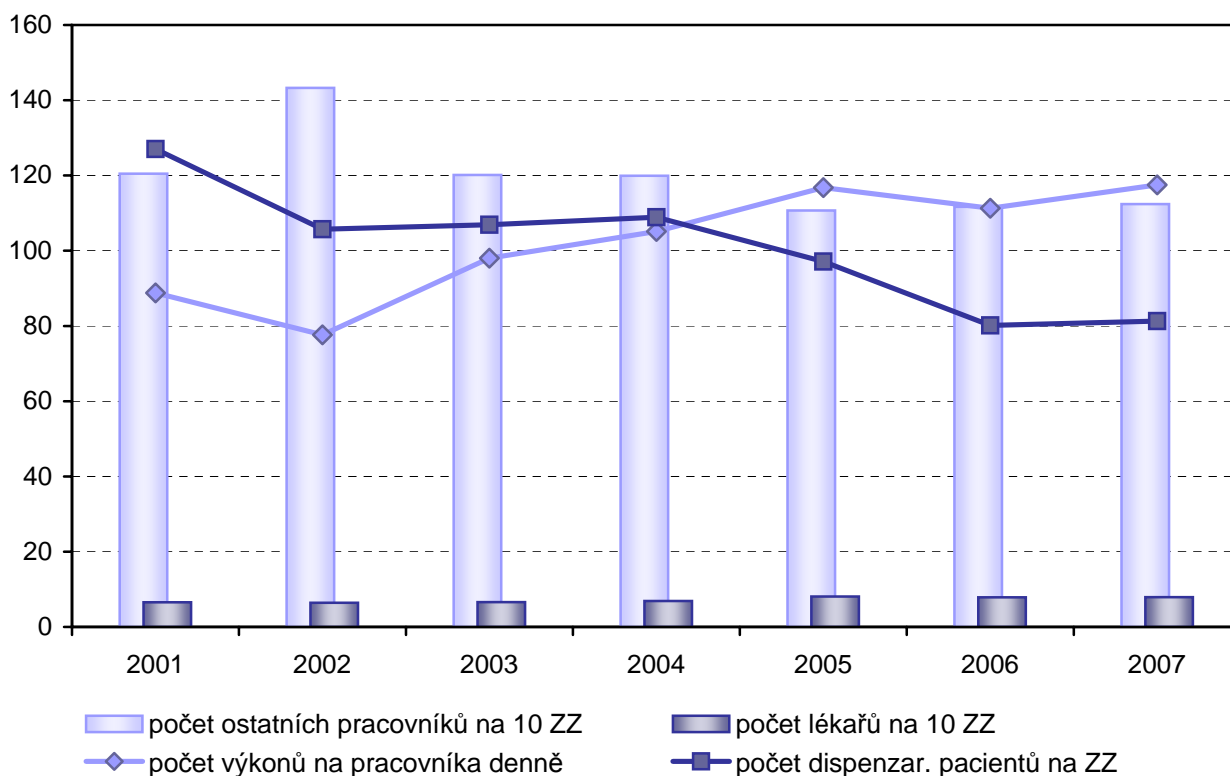
Činnost oddělení a pracovišť klinické biochemie v krajích ČR v roce 2007

Kraje	Počet laboratorních výkonů u pacientů					
	celkem		hospitalizovaných		ambulantně léčených	
	absolutně	na 1 úvazek	absolutně	na 1 obyv.	absolutně	na 1 obyv.
Hl. m. Praha	36 314 939	44 703	13 877 140	11,60	22 437 799	18,75
Středočeský	13 865 729	48 911	5 567 044	4,69	8 298 685	6,99
Jihočeský	9 445 444	43 794	3 039 578	4,81	6 405 866	10,15
Plzeňský	9 996 207	44 580	3 741 771	6,71	6 254 436	11,22
Karlovarský	3 841 769	43 239	1 396 451	4,57	2 445 318	8,00
Ústecký	11 142 454	43 602	3 759 367	4,55	7 383 087	8,94
Liberecký	6 214 581	45 783	2 286 045	5,29	3 928 536	9,09
Královéhradecký	9 627 342	45 152	3 514 458	6,38	6 112 884	11,10
Pardubický	7 548 210	43 657	2 259 498	4,44	5 288 712	10,39
Vysočina	5 749 342	41 356	2 157 259	4,21	3 592 083	7,01
Jihomoravský	20 353 573	44 026	7 356 848	6,48	12 996 725	11,45
Olomoucký	9 944 614	37 568	3 024 476	4,72	6 920 138	10,80
Zlínský	7 690 830	40 474	2 942 312	4,99	4 748 518	8,05
Moravskoslezský	19 581 206	36 536	6 736 002	5,39	12 845 204	10,28
ČR	171 316 240	42 893	61 658 249	5,97	109 657 991	10,62

Nejčastější laboratorní výkony v biochemických laboratořích roce 2007

Číslo výkonu	Název výkonu	Počet výkonů			
		celkem		z toho pro (v %)	
		absolutně	podíl (v %)	ústavní péči	ambulatní péči
97111	Separace séra nebo plazmy	17 474 219	10,2	35,3	64,7
81439	Kvantitativní stanovení glukózy	9 158 647	5,3	31,0	69,0
81499	Stanovení kreatininu	5 710 442	3,3	25,5	74,5
81337	ALT - Alaninaminotransferáza	5 632 881	3,3	19,0	81,0
81357	AST - Aspartátaminotransferáza	5 119 560	3,0	19,9	80,1
81347	Chem. a mikroskop. analýza moči	4 900 170	2,9	30,2	69,8
81393	Stanovení draslíku v séru	4 699 994	2,7	34,3	65,7
81621	UREA - stanovování močovininy v séru	4 683 865	2,7	29,3	70,7
81471	Kvantitativní stanovení cholesterolu	4 662 224	2,7	17,1	82,9
91153	Stanovení reaktivního proteinu	4 463 831	2,6	47,0	53,0
81361	Kvantitativní stanovení bilirubinu	4 451 915	2,6	21,7	78,3
81593	Stanovení sodíku	4 273 043	2,5	36,9	63,1
81155	Urgentní stanovení glukózy	4 067 621	2,4	81,2	18,8
81611	Stanovení triacylglycerolů	3 951 521	2,3	16,6	83,4
81523	Stanovení kyseliny močové	3 722 247	2,2	22,8	77,2
81435	Gamma-glutamyltransferáza (GGT)	3 716 112	2,2	22,1	77,9
81469	Kvantitativní stanovení chloridů	3 702 517	2,2	37,6	62,4
81421	Alkalická fosfatáza (ALP)	3 254 978	1,9	23,3	76,7
81145	Urgentní stanovení draslíku	3 075 721	1,8	80,2	19,8
81135	Urgentní stanovení sodíku	3 043 759	1,8	80,4	19,6
	Ostatní	67 550 973	39,4	39,3	60,7
Výkony celkem		171 316 240	100,0	36,0	64,0

Vývoj činnosti v oboru klinické biochemie v ČR v letech 2001–2007

Činnost oddělení a pracovišť klinické biochemie v krajích ČR v roce 2007

